

ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αθήνα, 2003

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

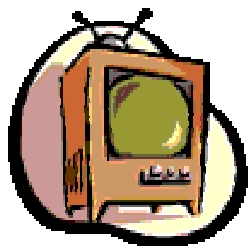
ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ ΧΡΗΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η έρευνα για τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας (ICT) διενεργήθηκε τηλεφωνικά από τη Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος σε 5.216 τυχαία προεπιλεγμένα άτομα από ισάριθμα νοικοκυριά σε ολόκληρη τη Χώρα, με περίοδο αναφοράς το πρώτο τρίμηνο του έτους 2002. Από τα προεπιλεγμένα άτομα ηλικίας 16-74 ετών, τελικά ερευνήθηκαν 4.032 (ποσοστό 77,3%). Τα υπόλοιπα νοικοκυριά δεν κατέστη δυνατόν να προσεγγιστούν τηλεφωνικά, αρνήθηκαν ή ήταν νοικοκυριά με μέλη ηλικίας μεγαλύτερης των 74 ετών και δε συμπεριλαμβάνονταν στην έρευνα.

Τα στοιχεία της έρευνας είναι πλήρως εναρμονισμένα με τα στοιχεία των υπολοίπων Κρατών-Μελών που διενήργησαν την έρευνα, αφού η έρευνα διενεργήθηκε με κοινά αποδεκτό ερωτηματολόγιο. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσε το ένα από τα έξι περιστρεφόμενα δείγματα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού 3^{ου} και 4^{ου} τριμήνου 2001.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

98%

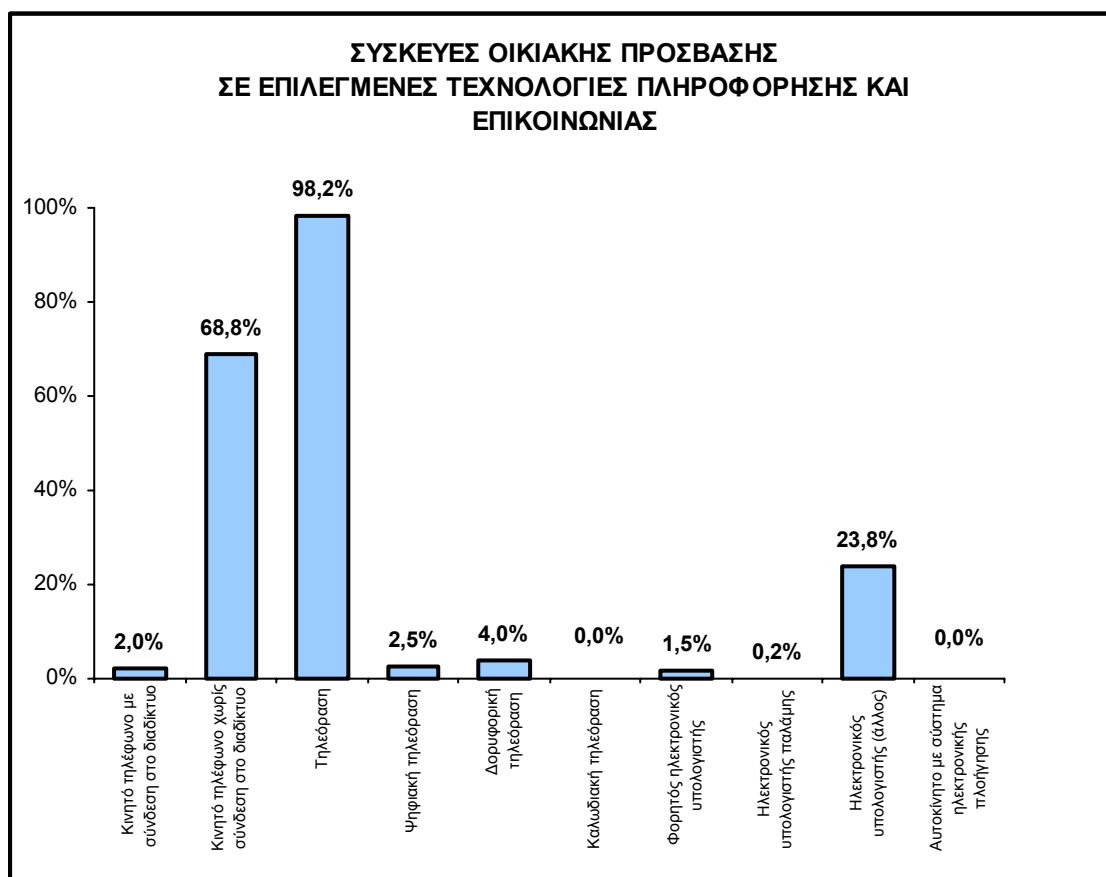

25%

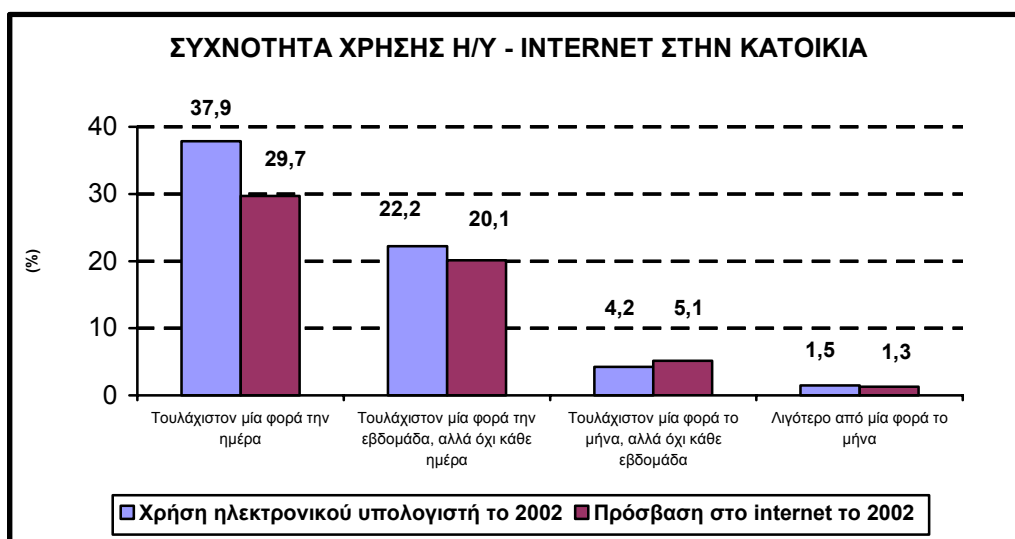
68%

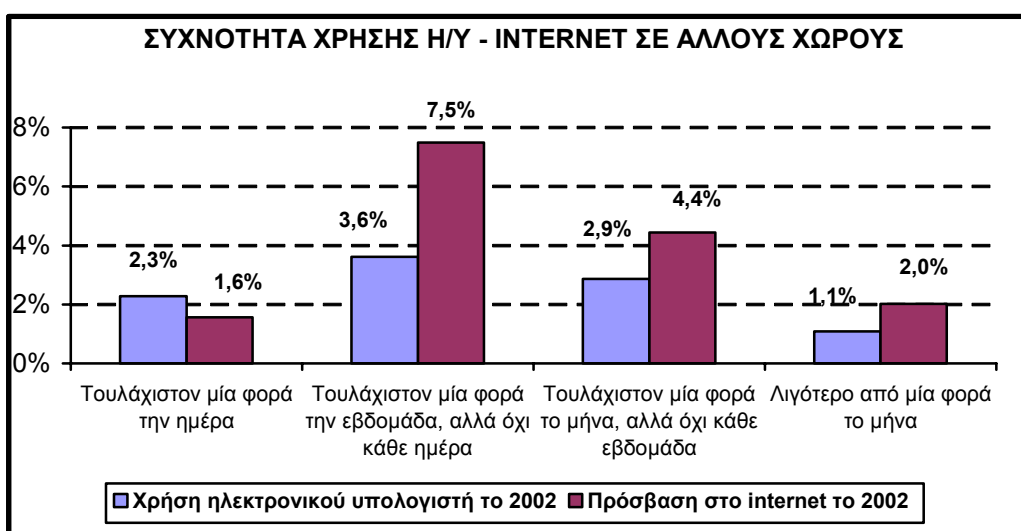
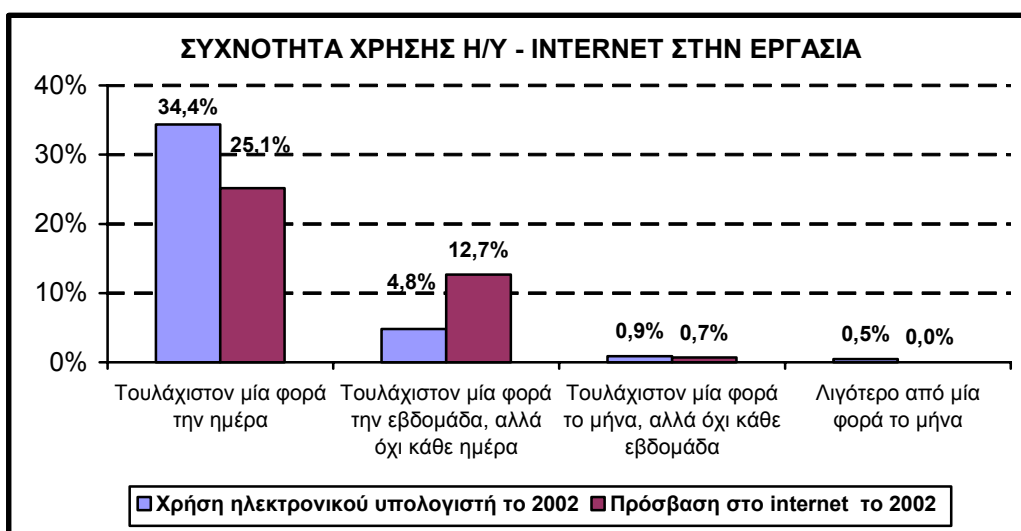
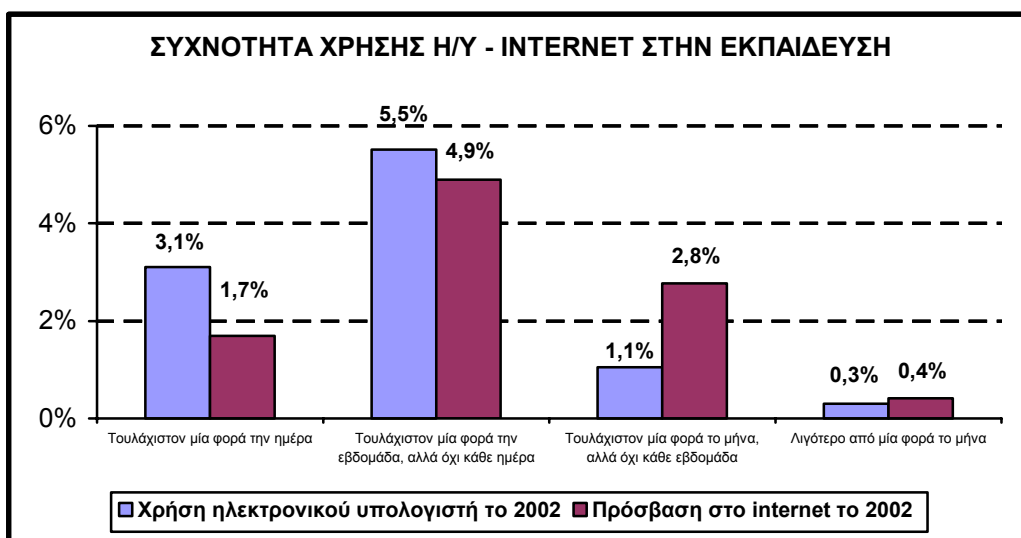
Από τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι σε ποσοστό 67,8% τα ελληνικά νοικοκυριά διαθέτουν κινητό τηλέφωνο, ποσοστό υπερδιπλάσιο, πολύ υψηλό, συγκρινόμενο με αυτό που προέκυψε από την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 1998/99 και το οποίο ανερχόταν σε 33,4%. Ποσοστό 2% έχει πρόσβαση από το κινητό τηλέφωνο στο διαδίκτυο. Συμβατική τηλεόραση διαθέτει το 98,2% των νοικοκυριών, ενώ τα ποσοστά ψηφιακής τηλεόρασης (NOVA, Alpha Digital κ.ά.) και δορυφορικής τηλεόρασης (Filmnet κ.ά.) είναι 2,5% και 4%, αντιστοίχως. Το ποσοστό των νοικοκυριών που έχουν στην κατοικία τους ηλεκτρονικό υπολογιστή (desktop) ανέρχεται σε 23,8%, ενώ 1,5% διαθέτουν φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή (portable).

ΧΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά το πρώτο τρίμηνο του 2002 έκαναν το 24,1% των ερωτηθέντων, σε αναλογία 57,1% άνδρες και 42,9% γυναίκες. Η μεγαλύτερη συχνότητα χρήσης, όπως απεικονίζεται στα διαγράμματα που ακολουθούν, ήταν τουλάχιστον μία φορά την ημέρα στο χώρο κατοικίας ή εργασίας και τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα στην εκπαίδευση ή σε άλλους χώρους.

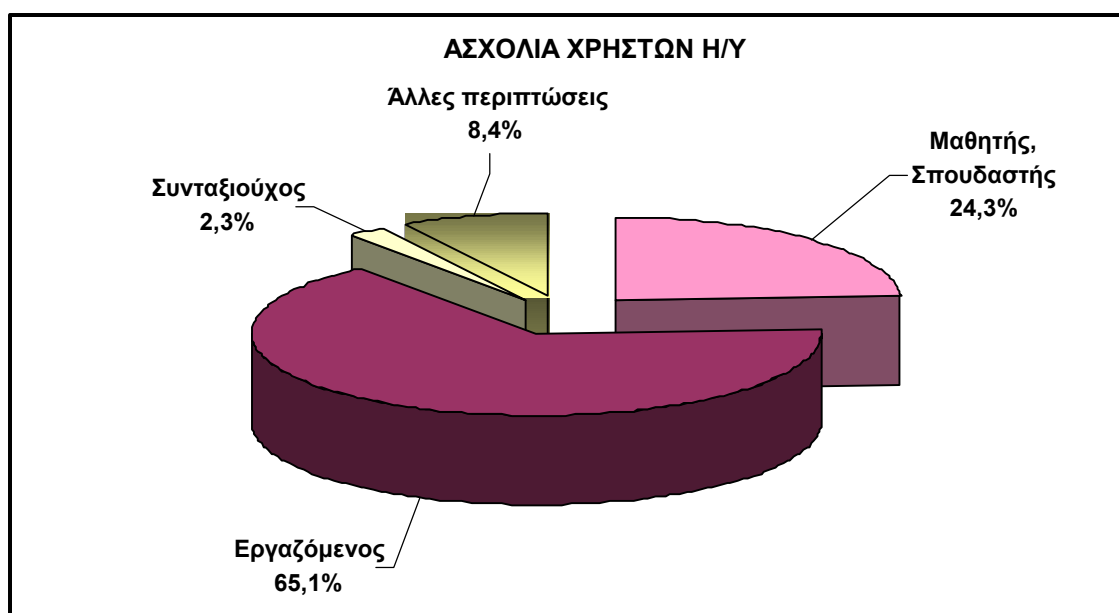
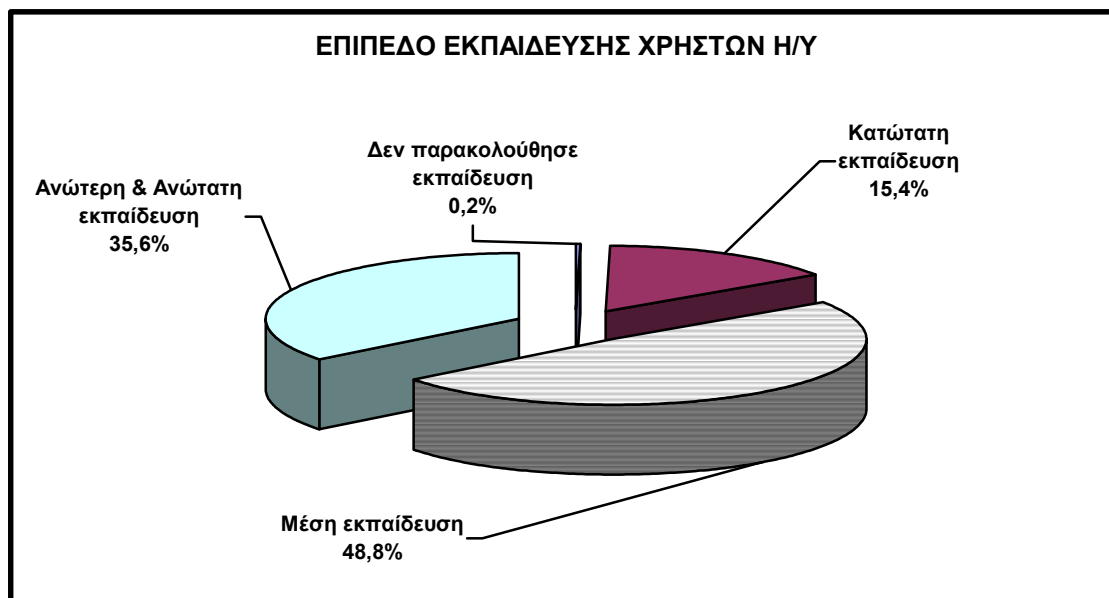

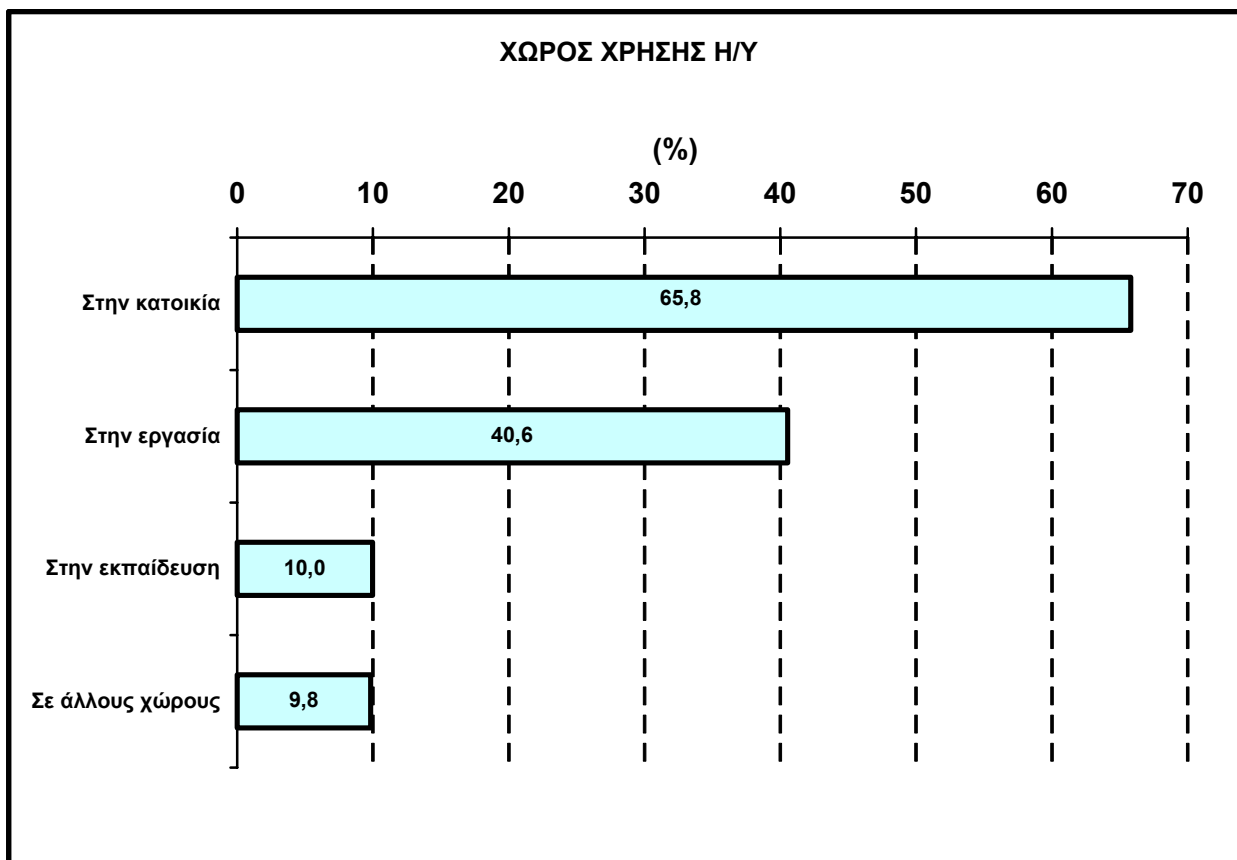
Σε ποσοστό 48,8% τα άτομα που χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, ενώ οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανέρχονται σε 35,6%. Όσον

αφορά στην ασχολία αυτών, οι εργαζόμενοι (μισθωτοί, αυταπασχολούμενοι, βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) είναι στην πρώτη θέση με ποσοστό 65,1% και οι μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές ακολουθούν με ποσοστό 24,3%.

Γενικά, το προφίλ του ατόμου που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι άτομο ηλικίας 16-34 ετών, εργαζόμενο που έχει τελειώσει δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο/ΙΕΚ).

Η χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών κατανέμεται σε χώρους, σύμφωνα με το διάγραμμα που ακολουθεί, όπου την πρώτη θέση έχει η κατοικία με ποσοστό 65,8% και ακολουθούν οι χώροι εργασίας με ποσοστό 40,6% και εκπαίδευσης με 10%, ενώ οι άλλοι χώροι κατέχουν ποσοστό 9,8%. Ως άλλοι χώροι πρόσβασης θεωρούνται τα internet καφέ, τα γειτονικά/φιλικά σπίτια, οι δημόσιες υπηρεσίες, κ.ά.

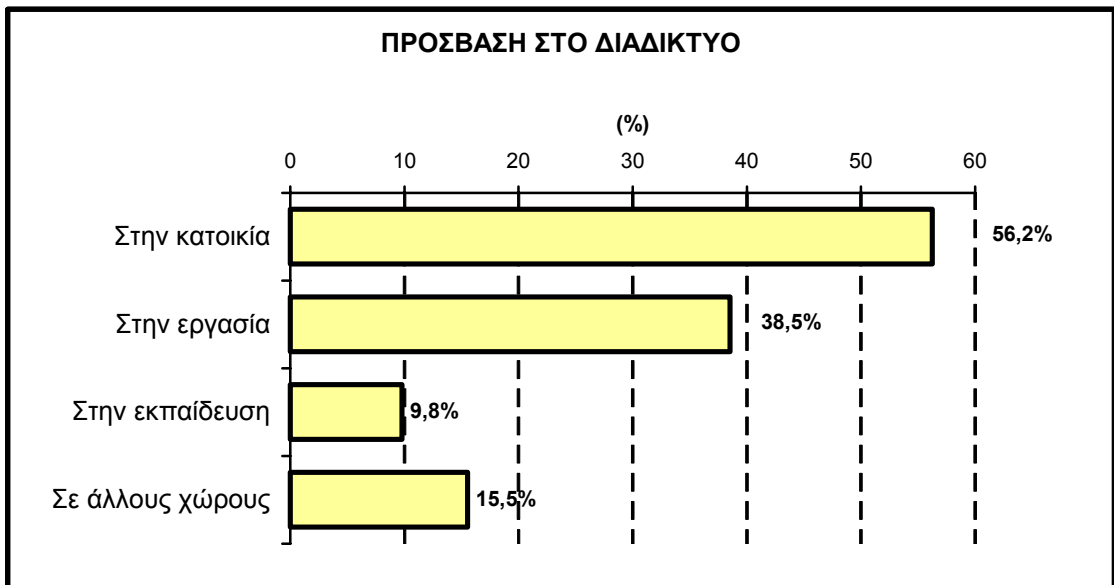
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ - ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ

Η πρόσβαση στο διαδίκτυο από την κατοικία αλλά και από τον χώρο εργασίας, εκπαίδευσης, από δημόσιες υπηρεσίες, φιλικά σπίτια, internet καφέ κ.ά. ανέρχεται στο 14,7%.

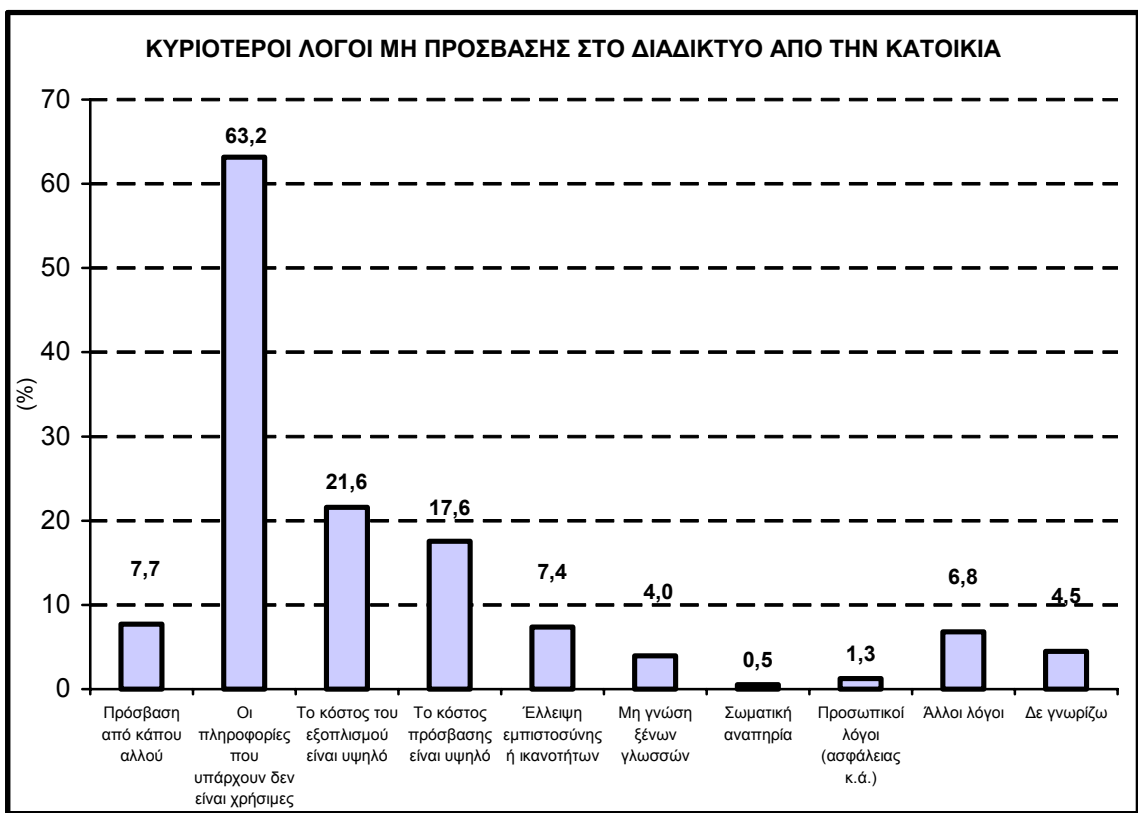
Χώροι και λόγοι πρόσβασης στο διαδίκτυο

Οι χώροι πρόσβασης για τα άτομα που κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους 2002 επισκέφθηκαν τον κυβερνοχώρο ήταν, κυρίως, η κατοικία (56,2%) και ακολουθούν οι χώροι εργασίας με 38,5%, οι άλλοι χώροι με 15,5% και οι χώροι εκπαίδευσης με 9,8%. Όσον αφορά στους λοιπούς χώρους, την πρώτη θέση (69,2%) κατέχουν τα internet-καφέ. Στην επόμενη θέση είναι τα φιλικά σπίτια (46,8%), ενώ οι δημόσιες βιβλιοθήκες είναι στην τρίτη θέση με ποσοστό 6,39%. Οι υπόλοιπες δημόσιες υπηρεσίες, ταχυδρομεία, Δημαρχεία, κοινοτικά γραφεία κ.λπ. δεν εμφανίζουν απαντήσεις.

Βασική πληροφορία που παρέχεται από την έρευνα είναι οι προσωπικοί λόγοι για τους οποίους οι χρήστες του διαδικτύου επισκέπτονται τον κυβερνοχώρο. Έτσι η αποστολή ή παραλαβή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mails) είναι στην πρώτη θέση με ποσοστό 66,7 %, και ακολουθούν η αναζήτηση πληροφοριών και για προϊόντα και υπηρεσίες (65,9%), η ανάγνωση εφημερίδων και περιοδικών (51,9%) και η αναζήτηση υπηρεσιών εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης (41,9%). Με ποσοστό 4,8% εμφανίζεται και η αγορά μετοχών και οι τραπεζικές συναλλαγές. Από την έρευνα προκύπτει, επίσης, ότι όσον αφορά στους λόγους επικοινωνίας των πολιτών με τις ιστοσελίδες δημοσίων υπηρεσιών, η λήψη πληροφοριών από αυτές κατέχει την πρώτη θέση με 24,2%, ενώ ακολουθεί η αποστολή αιτήσεων, βεβαιώσεων και φορολογικών δηλώσεων με ποσοστό 12,2%.

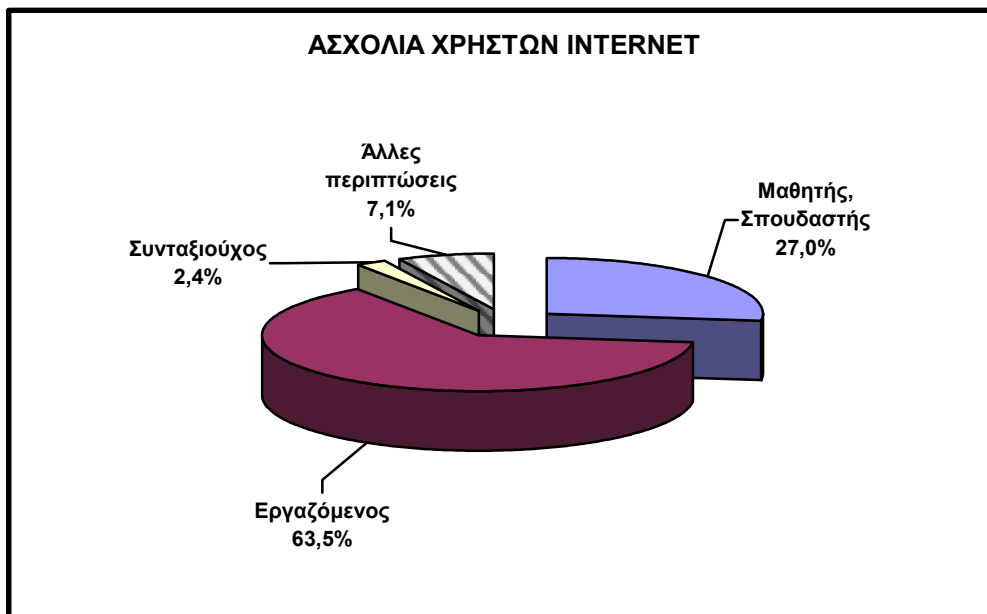
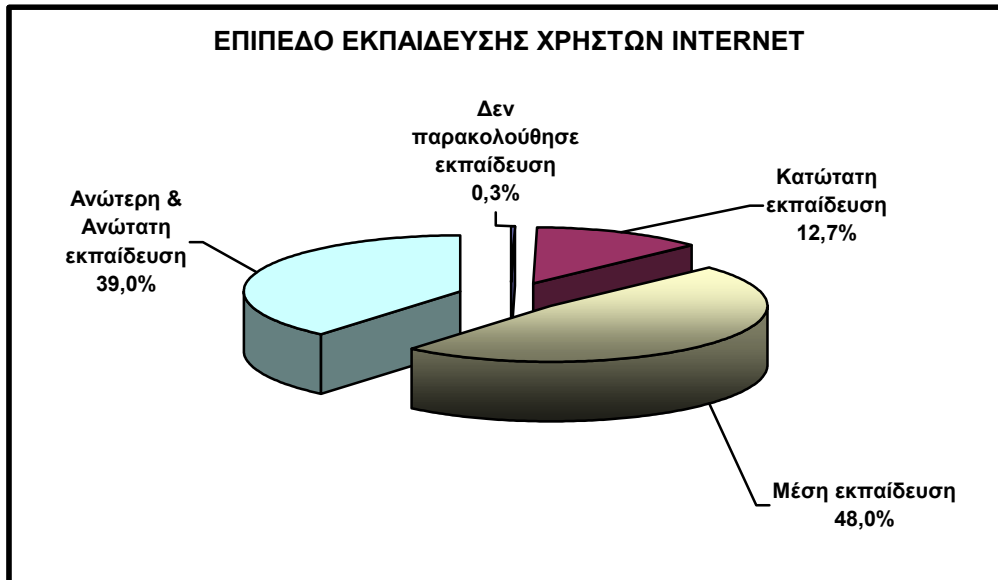

Οι λόγοι για τους οποίους τα νοικοκυριά δεν έχουν πρόσβαση από την κατοικία τους στο διαδίκτυο απεικονίζονται στο διάγραμμα που ακολουθεί, με κυριότερο λόγο τη μη χρησιμότητα των πληροφοριών του διαδικτύου (!), ενώ ακολουθεί το υψηλό κόστος αφενός για εξοπλισμό (21,6%) και αφετέρου για την τηλεφωνική σύνδεση (17,6%). Η κατοχή προσωπικής ιστοσελίδας στο διαδίκτυο, παρά το χαμηλό κόστος κατασκευής της είναι περιορισμένη (4,6%).

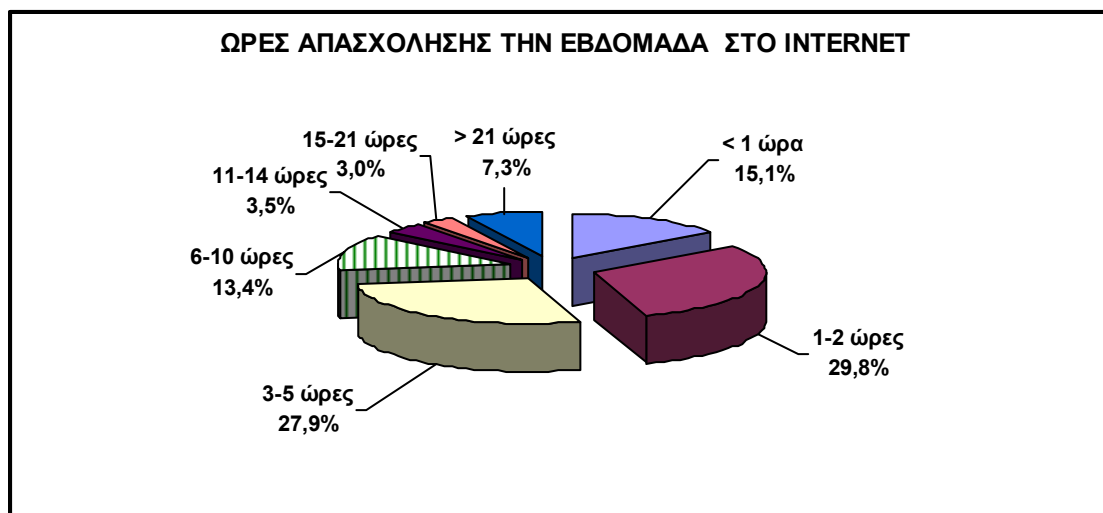

Χαρακτηριστικά των ατόμων με πρόσβαση στο διαδίκτυο

Σε ποσοστό 48% τα άτομα που χρησιμοποιούν το διαδίκτυο είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης, ενώ οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ακολουθούν με ποσοστό 39%. Όσον αφορά στην ασχολία των ατόμων οι εργαζόμενοι (μισθωτοί, αυταπασχολούμενοι, βοηθοί στην οικογενειακή επιχείρηση) είναι στην πρώτη θέση με ποσοστό 63,5% και ακολουθούν οι μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές με ποσοστό 27%.

Μέσος όρος απασχόλησης στο internet είναι 1-2 ώρες την εβδομάδα με ποσοστό 29,8%, ενώ με παραπλήσιο ποσοστό 27,9% είναι οι 3-5 ώρες απασχόλησης εβδομαδιαίως.

Νέο στοιχείο που προκύπτει από την έρευνα αφορά στη χρήση του διαδικτύου από άτομα που διενεργούν τηλε-εργασία. Η τηλε-εργασία αποτελεί νέο τρόπο εργασίας και είναι η αμειβόμενη εργασία που διενεργείται, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, εκτός γραφείου, συνήθως στην κατοικία, με χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας. Στο σύνολο του πληθυσμού ηλικίας 16-74 ετών ποσοστό μόλις 0,09% εμφανίζεται να διενεργεί τηλε-εργασία. Από τους χρήστες του internet ποσοστό 0,51% διενεργεί τηλε-εργασία.

Αγορές μέσω του διαδικτύου

Σχετικά με την πραγματοποίηση αγορών μέσω διαδικτύου, ποσοστό 14,8% εμφανίζεται να έχει πραγματοποιήσει αγορές, ενώ το υπόλοιπο 85,2% του πληθυσμού για προσωπικούς και μόνο λόγους δεν έχει ποτέ αγοράσει ή παραγγείλει προϊόντα ή υπηρεσίες μέσω του internet. Από το ποσοστό 14,8% που πραγματοποίησαν αγορές, μόνο το 10% είχε πραγματοποιήσει αγορές κατά το παρελθόν, ενώ το 4,7% κατά το πρώτο τρίμηνο του 2002, κυρίως γιατί δε χρειάστηκε (73,7%).

Από τα στοιχεία προκύπτει ότι οι κυριότεροι λόγοι για το χαμηλό ποσοστό προτίμησης για αγορές μέσω internet είναι η συνήθεια και η έλλειψη εμπιστοσύνης, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

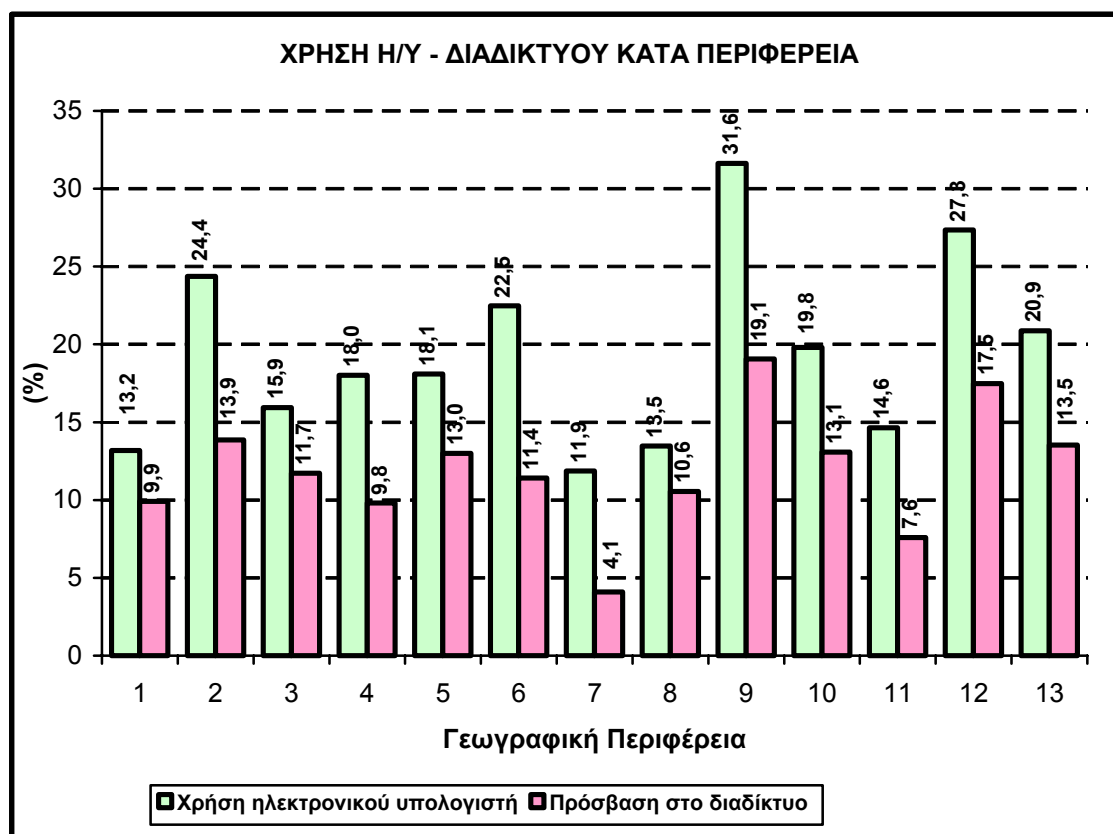
Κυριότεροι λόγοι για τους οποίους δεν έγινε αγορά μέσω διαδικτύου

Δε χρειάστηκε	52,5%
Προτιμάτε να αγοράζετε προϊόντα ή υπηρεσίες ο ίδιος	48,2%
Υπάρχει θέμα ασφάλειας/ανησυχίας να δίνετε στοιχεία της πιστωτικής σας κάρτας	26,8%
Σας ανησυχεί να δίνετε τα προσωπικά σας στοιχεία στο internet	19,6%
Θέμα συνήθειας/έχετε εμπιστοσύνη σε συγκεκριμένα καταστήματα/προμηθευτές	14,5%
Υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης σχετικά με την παραλαβή ή επιστροφή των προϊόντων	4,8%
Είναι αμφίβολη η παραλαβή των αγαθών στο σπίτι	4,1%
Άλλος λόγος	3,0%
Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες δεν ήταν διαθέσιμα στο internet	2,1%
Καθυστερήση στη παράδοση των προϊόντων	1,9%
Έχετε παράπονα / είναι δύσκολο να αποζημιωθείτε για ελαττωματικά προϊόντα	1,3%
Τα προϊόντα είναι πολύ ακριβά	1,3%

Η πρόσβαση στο διαδίκτυο για αγορά ή παραγγελία προϊόντων και υπηρεσιών πραγματοποιείται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή (93,2%) ή τηλεφώνου (6,8%). Οι κυριότερες αγορές αφορούν βιβλία, περιοδικά, υλικό ηλεκτρονικής εκμάθησης (40,5%), βίντεο, dvd, στερεοφωνικά συγκροτήματα, cd (33,5%), και εξοπλισμούς ηλεκτρονικών υπολογιστών (εξαρτήματα αναβάθμισης π.χ. μνήμη, σκληρός δίσκος, κάρτες γραφικών κ.λπ.) με ποσοστό (27,5%).

ΧΡΗΣΗ Η/Υ – ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Η περιφερειακή κατανομή των ατόμων που χρησιμοποιούν Η/Υ και έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο απεικονίζεται στο ιστόγραμμα που ακολουθεί, όπου στην πρώτη θέση βρίσκεται η Αττική με το 31,6% του πληθυσμού της να χρησιμοποιεί Η/Υ και το 19,1% να επισκέπτεται τον κυβερνοχώρο και ακολουθούν με –συγκριτικά- υψηλό ποσοστό τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες και Δωδεκάνησα) με 27,3% του πληθυσμού τους να χρησιμοποιεί Η/Υ και 17,5% να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η Κεντρική Μακεδονία και τα Νησιά του Ιονίου ακολουθούν με ποσοστά 24,4% και 13,9% και 22,5% και 11,4%, αντιστοίχως.

1^η ΥΠΑ : ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ & ΘΡΑΚΗ
 2^η ΥΠΑ : ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
 3^η ΥΠΑ : ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
 4^η ΥΠΑ : ΗΠΕΙΡΟΣ
 5^η ΥΠΑ : ΘΕΣΣΑΛΙΑ
 6^η ΥΠΑ : ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ
 7^η ΥΠΑ : ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

8^η ΥΠΑ : ΔΟΣΠΗ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ
 9^η ΥΠΑ : ΑΤΤΙΚΗ
 10^η ΥΠΑ : ΔΟΣΠΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ
 11^η ΥΠΑ : ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
 12^η ΥΠΑ : ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ
 13^η ΥΠΑ : ΚΡΗΤΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Αθήνα 2003